

Viipurin Suomalaisen
Kirjallisuusseuran
toimitteita
13

HELSINKI 2001

ISSN 1236-4304

Lappeenrannan Kirjapaino Oy 2001

Alexander Jaenisch

Viipuri

Aurinko paistaa, turkit alkavat painaa, mäkiä katomme luovat vähitellen kiinteän harmaan jääpeitteensä. Jälleen saattaa olla vaivan arvoista promeneerata "pitkällä sillalla", vilkaista afäärimielessä kokeeksi jäänreunaa Uuraan suunnalla ja tervehtiä kevään ensimmäisiä kukkia kauniiden naisten hatuissa ja poskilla. Me viipurilaiset emme tunnetusti ole kovin hanakoita kehuamaan ylenpalttisesti kaupunkiamme, ja ahtaat katomme ja vanhanaikaiset kivitalomme saavat täällä käyvät vieraat yleensä vain nyrpistämään nenäänsä. Onhan Joensuun tai Mikkelin tulevaisuuden miehistä tietysti tyrmistyttävää nähdä, miten ynseät harmaakivikirkkomme ja varastomme asettuvat poikkiteloin katulinjaa vastaan kunnioittamatta tippaakaan ainoaa autuaaksitekevää eli suoraa kulmaa; mutta mukava vanha kaupunki Viipuri silti on: sillä on muinaismuistonsa ja vilkas nykyelämänsä, nuoret neitokaisensa ja täysipätöiset liikemiehensä käyskentelemässä Torkel Knuutinpojan vanhan linnan juurella höyrylaivojen, jaalojen ja hiilikasojen liepeillä.

Kesällä voi tosin olla vähän hankalaa. "Menneiden päivien varjo" ei juuri suojaa auringonpahteelta, ja paljon muuta siimestä Viipurilla ei ole tarjota. Huusniemen uusi puisto on tarkoitettu tuomaan helpotusta, mutta sinne on sen verran pitkä matka ettei siellä aivan yhtenäin juosta. Viipurin kesäasukkaat ovat etupäässä nuoria miehiä, jotka päivisin istuvat toimistoissaan tai virastoissaan ja joilla vain iltaisin on muutama tunti vapaata. He tarvitsisivat hiukan vehreyttä ja raitista ilmaa lähempää ja halvempaan hintaan kuin Huusniemessä, jonne useimmissa tapauksissa on körötettävä vuokra-ajurilla.

Vesitse matka olisi lyhin ja mukavin, jos puisto pystyisi ylläpitämään sellaista liikenneyhteyttä kuin kaupungin ja kylpylän välillä on Helsingissä. Se ei nyt kuitenkaan tule kysymykseen, eivätkä höyrypursi Pontuksen lähtöajat luullaksemme sovi kovin hyvin postinkulkuun, laivojen tuloon ynnä muuhun, mikä määrää viipurilaisen liikemiehen ajasta. Pyhäisiin piknikkeihin Huusniemen ulkoravintola sen sijaan sopii erinomaisesti ja täyttää kauan tunnetun tarpeen.

Lähempänä ovat Vauxhall, Kaupunginpuutarha ja Turhuus. Ensiksi mainittu sijaitsee autioimmalla rannalla, joka Viipurin ympäristössä on tarjolla, eikä nykyiselle omistajalle ole vähäiseksi kunniaksi, että hän on osannut tehdä paikasta niin houkuttelevan kuin se nykyisellään kuitenkin on tyylikkäästi koristeltuine saleineen ja kauniine verantoineen. Mutta kesänviettopaikkana sitä tuskin suosivat muut kuin vesilinnut, jotka risteilevät rantakivikon yllä.

Kaupunginpuutarhassa on toki varjoa, kauniimpia puita kuin sen salskeat koivut saa hakea, mutta muuten koko paikka on merkillinen haksahdus. Miten kenenkään päähän on voinut pälkähtää hullunkurinen ajatus perustaa suuri puisto suolle, joka heti auringonlaskun jälkeen verhoutuu usvaan ja jonka käytävät eivät edes keskellä kesää ole täysin kuivia, on aina ihmetyttänyt meitä.

Niin sanottu Turhuus Tervaniemessä on siksi lähin ja sopivin kesäpromenadimme kohde. Valitettavasti tämä kaunis puisto on viime vuosina kuitenkin ollut pahasti laiminlyöty. Sillä lailla restauroituna kuin se nyt pari kolme vuotta on ollut, se ei totisesti voi tyydyttää edes vähäisimpiä vaatimuksia. Kuten tiedetään, ruutivarasto on tähän saakka ollut tässä suhteessa kaikkien parannusten esteenä; mutta kun tämä este tänä kesänä kuulemma raivataan, olisi kai aika tehdä jotain puutarhalle, joka luonnonkauneudessa etsii vertaistaan Suomessa.

(Teoksesta Humoresker och pennteckningar. G.W. Edlund, förläggare. Helsingfors 1898)